

TEMAPLAN FOR GRASSBAKKEN 2017 /2018

NATVEITÅSEN BARNEHAGE



«SAMMEN SKAPER VI MAGI»

EN GOD BARNEDOM VARER HELE LIVET!



VELKOMMEN TIL GRASSBAKKEN:

Vi er den grønne avdelingen som er midt i mellom den blå og den gule avdelingen, på fløyen vendt mot parkeringsplassen. Grassbakken er en småbarnsavdeling med plass til 9 barn. I 2017/2018 er vi til sammen 4 voksne som jobber her.

De ansatte på Grassbakken er:

Hanne Egeland	Pedagogisk leder, 100 %
Inger Helen Høigilt	Fagarbeider, 60 %
Heidi Johansen Hornnes	Assistent, 100 %
Sunde Roberge	Assistent, 20 %

Vår dagsrytme:

Kl 07.00	Barnehagen åpner
Kl 07.45 – 08.30	Frokost på spiserommet
Kl 09.00 -14.00	Kjernetiden begynner. Vi starter opp med opplegg for dagen; samling, aktiviteter/tur osv.
Kl 10.30	Bleieskift / dobesøk
Kl 11.00	Lunsjmåltid (varm mat en dag i uka)
Kl 11.30	Sovetid i Snorkehiet. Leking for de barna som ikke skal sove
	Bleieskift / dobesøk når barna våkner
Kl 14.00	Frukt- og grønnsaksmåltid
Kl 14.30	Lek ute eller inne
Kl 16.30	Barnehagen stenger

- Varm mat en dag i uka
- Vi serverer frukt og grønnsaker til hvert måltid
- Vi går på tur en fast dag i uka

Grassbakken mobil: 90 99 14 24

Styrer, Mette Harberg: 47 29 40 66 / 37 28 17 35

EN GOD BARNEDOM VARER HELE LIVET!

BARNEHAGENS HOVEDMÅL:

- Er at barnehagene i Birkenes skal fremme mestring, læring og utvikling for alle.

BARNEHAGENS DELMÅL:

- Alle barn skal oppleve trygghet, trivsel og glede.
- Alle barn skal oppleve at de mestrer, og at de har tro på egne evner og muligheter.
- Alle barn skal møte tilstedeværende og engasjerte voksne med god kompetanse, og som er mange nok til å ivareta barna på en god måte.
- Barnehagens innhold skal preges av omsorg, lek, læring og vennskap.

GRUNNLEGGENDE OMRÅDER I DET PEDAGOGISKE ARBEIDET:

UTELIV, NATUR OG MOTORIKK:

I Natveitåsen barnehage har vi fokus på uteliv, natur og motorikk. Vi vet at lek ute i naturen, og uteliv er viktig for barns utvikling, og kan gi mange gode opplevelser og læringserfaringer for barna. Når barna leker ute er det ofte en annen lek enn den som foregår innendørs. Uteleken er mer grov-motorisk og barna bruker større deler av kroppen. Naturopplevelsen har en egenverdi – den er et mål i seg selv, den er verken prestasjons- eller nytteorientert. Naturopplevelser bidrar til lek og kreativ utfoldelse, til erfaring og læring innenfor flere fagområder, til rekreasjon og fysisk og mental helse.



Vi ønsker at barna skal trives ute i naturen, og lære hvordan man bruker den og tar vare på den. Vi skal bevege oss i ulikt terreng, utforske, leke og spise ute. Barna skal støttes og oppmuntres til å passere hindringene og utfordringene som møter dem. Naturen gir rom for et mangfold av opplevelser og aktivitet til alle årstider og i all slags vær.

Barnehagen har fått ny, flott Gapa-huk med bål plass i villmarka vår. Den vil vi bruke flittig sammen med barna.

LÆRINGSMILJØ OG VOKSENROLLEN:

I barnehagen er de voksnes rolle i barnehagen en sentral faktor i arbeidet med et inkluderende læringsmiljø. Læring vil være preget av samspillet mellom barn og personale. Hvordan personalet møter barns uttrykk gjennom kropp, språk, følelser og sosiale relasjoner har betydning for deres læring. Kvaliteten på læringsmiljøet i barnehagen knyttes på denne måten til personalets kompetanse og evne til refleksjon, utvikling og endring.

EN GOD BARNEDOM VARER HELE LIVET!

I Natveitåsen barnehage har vi fokus på den voksnes rolle. Vi vet at kvaliteten på samspill og relasjoner mellom barn og voksne er avgjørende for hvordan barna lærer og utvikler seg. Barna trenger varme, reflekterte og bevisste voksne som skaper trygghet og gode og tydelige rammer. Voksne som er opptatt av å ta det enkelte barn på alvor, som viser forståelse og omsorg, og som møter barnets behov og følelse.



I barnehagen vil vi være **tilstedeværende** og **engasjerte voksne** som:

- Viser interesse og engasjement overfor barna, og det de forteller og gjør.
- Har respekt for det enkelte barn, ser barnas ulike behov
- Viser omsorg og nærhet, og er trygge og tydelige voksne
- Veileder barna til å klare ting selv, til å inkludere hverandre i lek.
- Gir barna utfordringer og gode opplevelser
- Tilrettelegger og veileder slik at barna opplever mestring.
- Er deltakende i lek, og hjelper barna inn i lek.
- Gir positiv respons på positiv handling, hjelper med å finne løsninger når vi må si nei til noe.
- Gir ros og oppmuntring
- Reflekterer over egen praksis
- Bruker tid på relasjonen og sette ord på og forklare det som skjer.
- Er som gode rollemodeller og bruke god tid på konfliktsituasjonene som oppstår slik at barna tidlig får gjøre seg erfaringer rundt sosialkompetanse.

ÅRETS TEMA: «SAMMEN SKAPER VI MAGI!»

Med dette temaet ønsker vi å fokusere på å skape magiske opplevelser og øyeblikk i barnehagehverdagen. Samtidig vil vi ha fokus på det å skape noe sammen, dette handler om drama, musikk, kunst, turer, bøker, fortellinger osv. Vi ønsker å fokusere mer på drama i forskjellige former, og også invitere barna inn i dramatiseringer. Fokuset må være å finne gode måter å formidle og involvere barna på, at det gjøres på barnas premisser, og slik at det inspirerer til lek, engasjement og kreativitet. Vi ønsker også å få til en teaterforestilling sammen med barna på våren hvert år.

BARNEHAGENS MÅL FOR TEMAET «SAMMEN SKAPER VI MAGI!»:

- Alle barn skal få gode fellesopplevelser som inspirerer til lek, kreativitet og utforskning.
- De voksne har fokus på barnas skapende uttrykk og interesser
- Hverdagen skal preges av lekende voksne, undring og begeistring.

«Barnehagen skal fremme demokrati og være et inkluderende fellesskap der alle får anledning til å ytre seg, bli hørt og delta. Alle barn skal kunne få oppleve demokratisk deltakelse ved å bidra og medvirke til barnehagens innhold, uavhengig av kommunikasjonssevner og språklige ferdigheter»
(Rammeplanen, 2017:8-9)

EN GOD BARNEDOM VARER HELE LIVET!

For barnehageåret 2017/2018 skal Grassbakken ta for seg temaet *Lille larven Aldrimett*. Her skal voksne og barn sammen skape gode opplevelser og magiske stunder som oppmuntrer til lek, kreativitet og utforskertrang. På barnas premisser og i barnas tempo, skal vi gjennom lille larven Aldrimett, leve oss inn i en verden som byr på fantasi, undring, glede og spenning. Barnas interesser og uttrykk er en motiverende og avgjørende faktor, når vi sammen med barna skal bygge veien videre for temaarbeidet vårt!



I boka *Lille larven Aldrimett* møter vi en grønn liten larve som spiser og spiser seg gjennom ukedagene. Igjennom fortellingen får vi innblikk i prosessen med ett egg, som blir til en larve for så å bli en stor fargerik sommerfugl.

Gjennom temaarbeidet med «lille larven Aldrimett» knytter vi opplegg og veien videre opp mot Rammeplanen (2017) og de 7 fagområdene i barnehagen:

- Sang, musikk, rytme
- Vi studerer størrelser, antall, former – hvor mange appelsiner har vi? Vi teller frukter og det larven spiser. De undrer oss over de ulike formene som er på maten til larven.
- Vi vil ha fokus på språket – bøker, høytlesning, samtaler, fortellinger, undring rundt bilder på avdeling, spiserom, stellerom, garderobe osv.
- Natur og uteliv – lille larven tar del i turopplevelsene våre i villmarka og på andre turplasser.
- Digitale medier – lille larven Aldrimett har mange snutter på internett, noe vi vil teste ut.
- Lage måltider med elementer av lille larven.
- Dramatisering
- Spenning, utforskertrang, glede og lek rundt temaet.

BARNEHAGENS SATSINGSOMRÅDER 2017/2018:

LIKESTILLING OG MANGFOLD

Vi skal fokusere på personalets holdninger i forhold til hvordan vi møter barna, og det å gi barna muligheter og bekreftelse på forskjellighet. Vi tilstreber oss for å tilrettelegge slik at alle barn i Natveitåsen barnehage, uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur sosial status, språk, religion og livssyn, skal få like muligheter til å bli sett, hørt og oppmuntret til å delta i fellesskap og i alle aktiviteter i barnehagen. (Rammeplanen:2017:10).

- Mål:
- Barna skal oppleve at alle er likestilte og like mye verd
 - Vi har fokus på hverandres kvaliteter og setter pris på hverandre
 - De voksne er aksepterende og anerkjennende over at vi er forskjellige

EN GOD BARNEDOM VARER HELE LIVET!

LEK OG INKLUDERING

Leken er en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Vi tilrettelegger for gode vilkår for lek og utvikling av vennskap. Vi ønsker at alle barn skal oppleve at de er betydningsfulle og at de er en viktig del av fellesskapet, og vi jobber aktivt for at barna skal være i et positivt samspill med barn og voksne. Rammeplanen gir oss et særlig ansvar for å jobbe forebyggende i forhold til mobbing, utestengning og krenkelser, og dette ønsker vi å ta på alvor.

- Mål:
- Barna skal oppleve mestring og tilhørighet i fellesskapet
 - Barna skal oppleve glede og støtte i lek og samspill
 - De voksne er sensitive for barnas uttrykk, og er gode rollemodeller.

GRASSBAKKENS ARBEIDSMÅTE:

Grassbakkens arbeidsmåter vil bygge på å se barnet som subjekter og aktører i eget liv. Det innebærer at vi har en pedagogisk tilnærming som hviler på at vi skal hjelpe barnet frem til at de selv mestrer utfordringene de møter.

Gjentakelser, benevning, å la barna delta aktivt og få medvirke i sin egen barnehagehverdag er arbeidsmåter som ligger til grunn for vår praksis. Det å jobbe med de minste barna krever enorm kompetanse i forhold til tilknytning, omsorg og lek. Små barn kan ikke leke, vise glede og ha det godt i barnehagen før de er ordentlig trygge, både på de voksne, barnegruppen og lokalet. Derfor er det av stor betydning at barna møter voksne som kan gi dem trygghet, glede og omsorg i tilknyttingsfasen, og resten av barnehagetiden

Våre hverdagsaktiviteter:



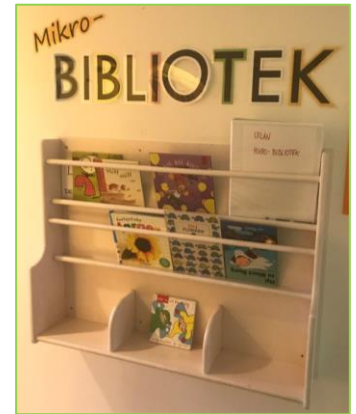
For små barn er omsorg og læring i stor grad knyttet til hverdagsaktiviteter, eller hverdagens faste gjøremål, slik som lek, stell, vaske hender, samling, måltid, søvn, påkledning osv. Dette er situasjoner som gjentar seg hver dag. Gjentakelser og en forutsigbar hverdag er viktig for små barn. Barna opplever gleden over å kjenne seg igjen i ting og mestrer noe nytt hver dag. Grassbakken vil bruke god tid på hverdagssituasjonene og bruke språket og kroppslige handlinger (peke, hente, vise, føle, osv.), slik at barna lettere skal forstå konteksten de er i.

Mikrobiblioteket og språkutvikling:

Våren 2016 startet barnehagen et samarbeid med Birkenes folkebibliotek om å etablere et mikrobibliotek i barnehagen. Vi ønsker å synliggjøre hvor viktig høytlesning, samtale og bøker er for å utvikle en god språkutvikling. Vi vet at mange har en hektisk hverdag og at det ikke alltid er tid til å låne bøker på biblioteket. Mikrobiblioteket gjør bøkene mer tilgjengelig for hjemmebruk.

EN GOD BARNEDOM VARER HELE LIVET!

Mikrobiblioteket er også positivt for barnehagen hvor vi får rik tilgang på nye og varierte bøker. Mikrobiblioteket fungerer som et vanlig bibliotek. Man skriver seg opp på listen med navn når man tar med seg en bok hjem, og skriver seg på når boka er levert tilbake igjen. Bøkene kan man ha hjemme i fire uker, eller levere dem før den tid. Biblioteket kommer og bytter bøkene etter seks uker.



Språkutvikling:

I arbeid med de yngste barna handler språkutviklingen i begynnelsen om barnas kroppslige uttrykk og de nonverbale gestene som barna uttrykker. Merleau-Ponty, som er kjent bak synet på barn som kroppssubjekter, mener at den kroppslige kommunikasjonen hos små barn foregår mellom snakkende kroppssubjekter som har en egen kroppslig stil eller væremåte (Toddlerkultur, 2015). Når barnet uttrykker seg nonverbalt (kommunikasjon uten ord) viser det seg gjennom peking, blick, lyder, vri seg unna, strekke seg etter noe, komme med leker, gråt, smil, latter og kroppslig nærhet. Alle disse uttrykksformene kan fortelle oss hvordan barnet til en hver tid har det. Det er de voksnes ansvar å tyde og forstå uttrykkene. For å kunne det, krever det voksne som er lydhøre og tilstede for barnet i den situasjonen det befinner seg i. Vi er opptatte av å bekrefte barnet, og det det ønsker å fortelle eller vise. På den måten uttrykker vi at vi ser og forstår barnet. Like viktig er det å introdusere barnet for ord, hvor vi har fokus på å benevne ulike gjenstander og fenomener barnet interesserer seg for. Med det blir barnet «språkbadet», hvor flere og flere ord blir mer kjent.

For at barna skal få muligheten til å gjøre seg forstått og møte voksne som forstår konteksten barna er i, krever det at vi voksne:

- Bruker god tid på relasjonen, slik at vi klarer å tyde barnas uttrykk.
- Er tilstedeværende voksne som viser interesse for det barna er opptatt av.
- Gir barna varme, og rom til å blomstre inn i språkets verden.
- Språk-bade barna. Fortelle og forklare alt vi gjør.
- Bruker konkrete når vi skal formidle for barna og med barna.
- Leser med og for barna og vise dem tidlig interesse for bøker.
- Unngår korrigeringer når barna sier noe feil. Barna vil gjennom egne språklige erfaringer korrigere seg selv og uttrykke ordet riktig etter hvert
- Bøkene skal til enhver tid være innen for barnas rekkevidde.



EN GOD BARNEDOM VARER HELE LIVET!

Likestilling og Mangfold

I barnehagen skal vi bygge opp en nysgjerrighet rundt hverandre, hvor vi sammen skaper en interesse for og lærer av likhetene og forskjellighetene hos alle barn og voksne innad i gruppen. På Grassbakken skal vi vise hvordan vi kan lære av hverandre, blant annet ved å gi rom for og fremheve forskjellighetene som finner sted. Vi skal bekrefte, lytte og undre oss over hverandres egenskaper.

«Alle skal ha like muligheter til å bli sett, hørt og oppmuntret til å delta i fellesskap i alle aktiviteter i barnehagen.» Rammeplanen, 2017,10). Alle barna skal føle seg som en del av fellesskapet, hvor en opplever seg som et betydningsfullt individ. Vi ser viktigheten med at personalet reflekterer over sine egne holdninger, hvor vi bevisst ser på hvert enkelt barn som et individ, enn som gutt eller jente. Vi skal sette ord på barnegruppas kvaliteter, og vekke interessen for barna, gjennom gleden av andre egenskaper enn kjønn, klær, utseende osv.

På Grassbakken skal vi henge opp et såkalt familiehus, hvor alle barn får sitt eget hus på veggen med bilder av sin familie. På den måten kan vi synliggjøre hverandre og våre familier, hvor barn og voksne kan undre seg over og bli kjent med mangfoldet som er rundt barna i barnegruppen. Ved å fremme et mangfold basert på likheter og forskjelligheter, er det viktig at barna ser at det finnes flere måter å tenke, handle og leve på. Vi skal sammen med barna lære at vi er like mye verd, selv hvilke like og forskjellige kvaliteter vi har.

Vennskap og inkludering:

I barnehagen jobber vi aktivt for at barna skal være gode med hverandre, vise respekt, omsorg, dele på leker og inkludere og hjelpe hverandre. Vi ønsker at barna skal oppleve et positivt fellesskap, og legge grunnlag for utvikling av gode sosiale ferdigheter.

For at barna skal få muligheten til å oppleve dette, krever det at vi voksne:

- Viser barna gode måter å være sammen på gjennom kroppsspråk og verbalspråk.
- Vi benevner og setter ord på det som skjer, slik at barna får en forståelse av hva som skjer i den sosiale konteksten de til enhver tid befinner seg i.
- Hjelp barna til å «se» hverandre. At alle har en betydning innen for gruppen de er i.
- Vi vil rose dem når de gjør positive handlinger med hverandre, slik at de skal gjøre mer av gode handlinger.



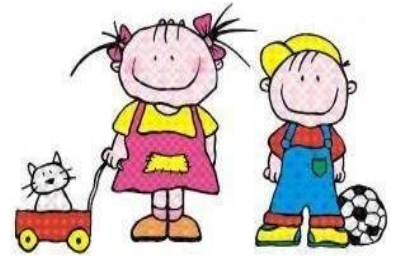
I Rammeplanen (2017) vektlegges det at sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre hvor kunnskaper, ferdigheter og holdninger læres

EN GOD BARNEDOM VARER HELE LIVET!

og utvikles i en sosial arena. Det å føle seg inkludert og som en del av fellesskapet hos barn og voksne er betydningsfullt for videre utvikling. I Barnehagen skal vi gi barna muligheten helt fra de er små, til å inngå i gode sosiale relasjoner. Her skal de få erfare ulike sider med det å være i relasjon med hverandre. Vi skal støtte og hjelpe barna med å bygge gode relasjoner med hverandre. Vi skal være tilstedeværende voksne som sammen med barna finner gode løsninger ved konfliktsituasjoner, og være støttende i prosessen med å finne egne grenser og respektere andres.

Lek:

På Grassbakken vil vi ha fokus på å respektere de ulike formene for lek. Tumblelek, parallell-lek og rollelek. Tumbleleken er småbarns måte å leke på fra de er ca. 1 -2 år. I tumbleleken trengs det ingen avansert invitasjon for å delta. Det kan virke nærmest som barna hiver seg på. Her kan vi se barn som løper frem og tilbake fra den ene siden av rommet til den andre. Her imiterer de hverandre i et lekende samspill. Denne leken kan vi også knytte opp mot det første møte med vennskap.



For at leken skal være synlig og kunne få utvikle seg, krever det at de voksne:

- Respekterer lekens utvikling og deltar i leken på barnas premisser.
- Støtter, veilede og hjelpe de barna som strever med å opprettholde leken sin.
- Viser barna som strever gode inn tonings måter for å komme inn i leken.
- Skal gå aktivt inn i de ulike lekformene for så å trekke oss ut, når barna selv mestrer lekformen.
- Skal arbeide etter det sosiokulturelle læringsynet også i leken. Vi støtter barnet, til det klarer å holde på leken og videre utvikle den.
- Skal hjelpe barna til å inkludere hverandre i lek, og akseptere hverandre.

Barns medvirkning:

Barns medvirkning betyr at de voksne i barnehagen skal til enhver tid lytte til barns innspill og inkludere disse innspillene inn i barnehagens planer og hverdag. Barna skal ikke alltid få gjennomslag for sine ønsker, men de skal få møte barnehagen som en demokratisk arena hvor deres meninger har en betydning.

For at barns medvirkning skal være synlig og kunne få utvikle seg, krever det av vi voksne;

- Er vare for barnas kroppslige uttrykk. Det betyr at barna i begynnelsen påvirker barnehagens hverdag gjennom peking, lyd og blikk.
- Etter hvert som barna utvikler seg, begynner barna også å bruke verbalspråket sitt. Da må de voksne være lydhøre og prøve å tolke konteksten opp mot barnas verbale uttrykk for det de måtte ønske. Etter hvert begynner barna å kommunisere også verbalt.

EN GOD BARNEDOM VARER HELE LIVET!

- Skal støtte barna til å undre seg over alt som finnes.
- De voksne skal vise interesse for det som opptar barna. Det betyr at vi i noen tilfeller må legge til side våre planer, til fordel for barnas spontane innspill.

Påkledning og garderobe:



I påkledning og stellesituasjoner benevner vi alt vi gjør og oppmuntrer barna til å gjøre noe selv. På Grassbakken er ikke målet å komme raskest ut eller bli raskest ferdig. Det viktigste vi kan gi barna i påkledning, garderobe og stell er rom og tid til å delta selv. På denne måten hjelper vi dem frem til å bli selvstendige individer og aktører i eget liv.

Bleieskift og stell:

Under bleieskift vil vi ha fokus på å skifte på et barn av gangen. Dette gjør vi for å etablere et trygt og rolig miljø. Da får barnet og den voksne mulighet til å delta i samspill uten forstyrrelser fra de andre barna. Her kan barnet få kikke på tærne sine, kjenne på bleien eller til og med hjelpe og sette på bleieteipen. Her vil den voksne invitere barna til dialog og samtaler på barnas nivå.

Når barna begynner å vise interesse seg for do trening. Starter vi også med det i barnehagen. Erfaringsmessig viser her, at det kan være lurt å ta flere barn med på toalettet samtidig fordi det skaper tilhørighet og spenning over det som skal skje. De barna som kanskje er litt engstelige i starten kan få inspirasjon av de andre barna. Å tilvenne barna til å slutte med bleier, skal alltid være lyst betont.

Kosthold og ernæring:

Barnehagen tilbyr 3 måltider, med maks 3 timers mellomrom. Når vi skal spise bruker vi god tid, og legger opp til at det skal kunne vare i minimum 30 minutter, for det er viktig at barna skal bruke god tid på å få i seg den maten de trenger.



Vi synger ett og ett barn inn på spiserommet, da det skaper mer ro enn om alle skal inn samtidig. Det skaper også forventning og forutsigbarhet for barna. Når alle har satt seg synger vi for maten. Da har vi flere matsangkort i en eske som vi velger mellom. Vi legger vekt på at hvert måltid har en rolig og hyggelig atmosfære. Vi ser på måltidene som en del av det pedagogiske arbeidet vårt, og legger vekt på at de voksne skal delta aktivt i måltidene sammen med barna. Måltidet gir oss rom for den gode samtalen, samtidig som vi fokuserer på å stimulere våre sanser ved å ha fokus på smak, lukt, farge, konsistens og form. Det er viktig at barna lærer seg god hygiene i forbindelse med mat og måltider. Vi har gode rutiner for håndvask før maten, og alle blir vasket skånsomt med klut rundt munnen og på hendene etter maten.

EN GOD BARNEDOM VARER HELE LIVET!

Vi ønsker at de som er klare for det kan være delaktige og selvstendige. Vi har for eksempel små mugger som barna kan helle drikken fra selv, og det ligger mye glede og mestring i å kaste matrestene i matsøpla etter mat.

Grassbakken har varm mat en dag i uken. Her har vi laget en rullerende meny som går over 5 uker. Dette gjør vi fordi barna skal få muligheten til å få den samme smaksopplevelsen flere ganger. Da vil maten som kanskje var litt ukjent og ikke så god den første gangen, mulig smake bedre etter hvert. Vi velger å begrense bruken av tilsatt sukker til barna i maten. Dette gjør vi også i forhold til salt.

Natveitåsen er blitt en 5 om dagen barnehage som innebærer at vi skal ha et økt fokus på frukt og grønnsaker i barnehagen. Nøkkelordet her er fem porsjoner frukt, bær, og grønnsaker. Det jobbes aktivt på nasjonalt nivå med å øke inntaket av grønnsaker. Barnehagen skal jobbe aktivt for å få inn mer grønnsaker i barnehagen. Det skal serveres frukt og grønnsaker til hvert måltid.



Dokumentasjon og refleksjon:

Dokumentasjon handler om hvordan vi gjør rede for vår praksis. Det handler om visjoner, verdier og hvordan vi opplever planene og opplevelsene vi gjør. Dokumentasjon handler om å synliggjøre det vi har gjort, men i like stor grad handler det også om refleksjon. Hva var det vi opplevde? Hva var det som fungerte? Og hva må gjøres annerledes neste gang? Dokumentasjon og refleksjon er avgjørende for å kunne etablere en endrende praksis. Dokumentasjonen skal synliggjøre ovenfor foreldre hva vi til enhver tid holder på med.

På Grassbakken ønsker vi å dokumentere turer, samlinger, hverdags situasjoner og andre opplevelser i barnehagen. Gjennom å stille ut og henge opp ting vi har laget og bilder av opplevelser/hendelser, kan dere hjemme lettere få innblikk i hva vi gjør i barnehagen.

Likevel er det viktig å synliggjøre at vi ikke dokumenterer alt vi gjør. Vi ønsker ikke at dokumentasjonen skal gå på bekostning av barnas opplevelser. Vi skal i størst mulig grad å være tilstede med barna i øyeblikket. Kameraet blir ikke alltid med på tur.

FAGOMRÅDER VI JOBBER MED:

I Rammeplanen for barnehagens oppgaver og innhold (2017) omtales det 7 fagområder som barnehagen kontinuerlig skal jobbe etter. Disse inneholder mål som retter seg mot barnas opplevelser og læring. Rammeplanen er en forskrift til Barnehageloven som alle barnehager er pålagt å jobbe etter. All planlegging og pedagogisk tenkning skal springe ut i barnehageloven og rammeplanenes verdier.

NÆRMILJØ OG SAMFUNN

«Barns medvirkning i barnehagens hverdagsliv legger grunnlaget for videre innsikt i og erfaring med deltakelse i et demokratisk samfunn. Gjennom utforskning, opplevelser og erfaringer skal barnehagen bidra til å gjøre barna kjent med eget nærmiljø, samfunnet og verden.» (Rammeplanen 2017:56).



For at barna skal møte opplevelsene i rammeplanen, skal vi på Grassbakken:

- Utforske barnehagen og nærmiljøet i barnas tempo.
- Møte barnas bidrag med anerkjennelse, og viser at det har en verdi.
- Støtte og veileder barna i deres utvikling til å fungere sammen med andre, etter gitte sosiale regler og normer.
- Støtte og veilede barna i å utvikle en positiv selvoppfatning.
- La barna får kjennskap til nærmiljø og ulike samfunn gjennom egne erfaringer og observasjoner.

KROPP, BEVEGELSE, MAT OG HELSE

«Barnehagen skal legge til rette for at alle barn kan oppleve bevegelsesglede, matglede og matkultur, mentalt og sosialt velvære og fysisk og psykisk helse. Barna skal inkluderes i aktiviteter der de kan få være i bevegelse, lek og sosial samhandling og oppleve motivasjon og mestring ut fra egne forutsetninger.» (Rammeplanen 2017: 49).



For at barna skal møte opplevelsene i rammeplanen, skal vi på Grassbakken:

- Være aktive og tilstedeværende, støtte og utfordre barna til variert kroppslig lek og anerkjenne barnets mestring.
- Vi ser og utforsker kroppsdeler, kroppen og dens muligheter og begrensninger.
- Vi beveger oss på tur i ulikt terreng. Barna støttes og oppmuntres til å passere hindringene og utfordringene som møter dem.
- Vi har ulike organiserte motoriske aktiviteter, slik som hinderløype og bevegelsesleker inne.
- Gi barna tilgang til varierte og utfordrende bevegelsesmiljøer, sanseopplevelser og kroppslig lek ute og inne, i og utenfor barnehagens område.

EN GOD BARNEDOM VARER HELE LIVET!

- Vi oppmuntrer barna til å spise variert og smake på nye ting i barnehagen.
- Bidra til at barna kan tilegne seg gode vaner, holdninger og kunnskaper om kost, hygiene, aktivitet og hvile.

ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI

«Etikk, religion og filosofi er med på å forme måter å oppfatte verden og mennesker på og preger verdier og holdninger. (...) Barnehagen skal skape interesse for samfunnets mangfold og forståelse for andre menneskers livsverden og levesett.» (Rammeplanen 2017: 54-55)

For at barna skal møte opplevelsene i rammeplanen, skal vi på Grassbakken:

- Ha fokus på verdier som respekt for menneskeverd og natur, åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet.
- Samtaler om følelser og det å se ting fra den andres synsvinkel (empati). De voksne setter ord på følelser barna har i situasjonen, og prater med barna om dem. Hjelper og støtter i bearbeidningen, og for å komme videre i situasjonen.
- Bidra til å utvikle barnas toleranse, interesser og respekt for hverandre og for mennesker med ulik kulturell, religiøs eller livssynsmessig tilhørighet.
- Markere Kristne høytider som jul, påske og fastelavn,
- Markere andre religioner som er representert i barnegruppen.



ANTALL, ROM OG FORM

«Fagområdet omfatter lekende og undersøkende arbeid med sammenligning, sortering, plassering, orientering, visualisering, former, mønster, tall, telling og måltid. Det handler også om å stille spørsmål, resonnere, argumentere og søke løsninger. (...) Arbeid med fagområdet skal stimulere barnas undring, nysgjerrighet og motivasjon for problemløsning.» (Rammeplanen 2017:53).

For at barna skal møte opplevelsene i rammeplanen, skal vi på Grassbakken:

- Legge til rette for at barna skal kunne ta initiativ og vise interesse for å finne, se og utforske rom, form, farge, tall og telling. Både alene og sammen med andre.
- Motiverer barna til å se matematikk i hverdagslige situasjonene. (Antall, former, størrelse, rekkefølge, osv.)
- Inspirere barna til matematisk tenkning ved hjelp av bøker, spill, musikk, digitale verktøy, naturmaterialer, leker og utstyr.
- La barna bli kjent med tallramsen (0, 1, 2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12, osv.)
- La barna bli kjent med de ulike sifrene vi har (0,1,2,3,4,5,6,7,8,9)



EN GOD BARNEDOM VARER HELE LIVET!

KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST

«I barnehagen skal barna møte ulike språk, språkformer og dialekter gjennom rim, regler, sanger, litteratur og tekster fra samtid og fortid. Barnehagen skal bidra til at barn leker med språk, symboler og tekst og stimulere til språklig nysgjerrighet, bevissthet og utvikling.» (Rammeplanen 2017: 47-48).

For at barna skal møte opplevelsene i rammeplanen, skal vi på Grassbakken:

- Lage et familie redet til hvert barn med bilder av familien sin på.
- Ha fokus på den daglige samtalen. Samtale, undre seg, veilede, motivere og støtte er noen eksempler på hva disse samtalenene kan inneholde.
- Ha bøker lett tilgjengelig på avdelingen, som barna kan kikke i alene, sammen med andre barn eller med en voksen.
- Ta i bruk rim, rytme, lyder og ord på en leken, improviserende og eksperimenterende måte.
- Dramatiserer og leker sammen med barna etter det de har opplevd. Da bruker vi kroppen til å gi innhold i begrepene og erfaringene.
- La språket være en stor del av vår hverdag. Vi vil styrke språkutviklingen til barna gjennom benevning og samtale. Vi vil gjenta og repetere ord og setninger slik som «Nå skal vi skifte bleie» eller «Nå tar vi på regntøy».
- Konkretisere handlingene gjennom verbalspråket. Dette fordi den språklige kommunikasjonen hos barn mellom 1-3 år, er avhengig av den situasjonen samtalen finner sted i. Ord, setninger, situasjoner, som blir gjentatt og gjentatt, stimulerer barna til å komme med sine første ord, eller videreutvikle repertoaret de har fra før.
- Snakke med barna, ikke over dem.



NATUR, MILJØ OG TEKNOLOGI

«Barnehagen skal bidra til at barna blir glade i naturen og får erfaringer med naturen som fremmer evnen til å orientere seg og oppholde seg i naturen til ulike årstider. Barnehagen skal legge til rette for at barna kan få et mangfold av naturopplevelser og få oppleve naturen som arena for lek og læring.» (Rammeplanen 2017: 52).

For at barna skal møte opplevelsene i rammeplanen, skal vi på Grassbakken:

- Være ute stort sett hver dag, Hvis det er ekstrem vær eller kulde må vi se an om det er forsvarlig for de yngste å være ute.
- Ha flere turplasser med ulike kvaliteter og utfordringer.
- Glede oss over naturen og over det å være på tur.
- Se på endringene i naturen, når årstider skifter. Vi undrer oss over og utforsker årstidene sammen.



EN GOD BARNEDOM VARER HELE LIVET!

- Leke med naturmaterialer, og undrer oss og utforsker sammen hva som hører til i naturen.
- Være opptatt av at det ikke er selve stedet som er målet. Men det som skjer underveis på veien som er viktig. Vårt fokus er selve prosessen og opplevelsen.

KUNST, KULTUR OG KREATIVITET

«Barnehagen skal støttes i å være aktive og skape egne kunstneriske og kulturelle uttrykk. Barnehagen skal legge til rette for samhørighet og kreativitet ved å bidra til at barna får være sammen om å oppleve og skape kunstneriske og kulturelle uttrykk.» (Rammeplanen 2017: 50).



For at barna skal møte opplevelsene i rammeplanen, skal vi på Grassbakken:

- La barna skal få bruke ulike materialer og teknikker.
- Leke og dramatisere det vi forteller om i boken. Vi har fokus på at det er barnas egne uttrykk som skal komme til syne.
- Ha fokus på prosessen, ikke produktet. Det er barnas eget uttrykk som er i fokus. Barna skal få oppleve aktivitetene som noe positivt, og føle at de eier produktet.
- Planlegge og forbereder aktiviteter i forkant. Men vi er også åpne for barnas spontane innspill.
- Arbeide for at ingen barn skal tvinges til å delta i formingsaktiviteter, men oppmuntres til å delta.

Hilsen alle oss på Grassbakken v/ Hanne Egeland

Årshjul 2017 - 18

2017

August	07. august	Planleggingsdag, bhg stengt
Oktober	20. oktober 24. oktober	Planleggingsdag, bhg stengt Vi markerer FN dagen
Desember	5. desember 13. desember 19. desember 21. desember 27.-29. desember	Desember-fest på uteplassen Lucia feiring Nissefest Julekino Barnehagen stengt
2018		
Januar	02. januar	Planleggingsdag, bhg stengt
Februar	06. februar 16. februar	Samefolkets dag – markering i bhg Karneval i barnehagen
Mars	13. mars 23. mars 28. mars 29. mars 30. mars	Barnehagedagen Påskefrokost i barnehagen Barnehagen stenger kl 12.00 Skjærtorsdag, stengt Langfredag, stengt
April	2. april	2. Påskedag, stengt
Mai	01. mai 10. mai 11. mai 16. mai 17. mai 21. mai	Off. høytidsdag, bhg stengt Kr. Himmelfartsdag Planleggingsdag, bhg stengt 17 mai markering i barnehagen Grunnlovsdag 2. pinsedag
Juni	juni	Planleggingsdag, bhg stengt
Juli	? 6. juli	Sommerfester, fløy vis/avd vis Siste dag før sommerferien Barnehagen har feriestengt 4 uker

Planleggingsdag mandag 6. august 2018
Første dag etter sommerferien tirsdag 7. august.

EN GOD BARNEDOM VARER HELE LIVET!